

REPUBLIKA SRPSKA
VLADA

NACRT

ZAKON
O PROIZVODNJI NAORUŽANJA I VOJNE OPREME
U REPUBLICI SRPSKOJ

Banja Luka, jul 2023. godine

**ZAKON
O PROIZVODNJI NAORUŽANJA I VOJNE OPREME
U REPUBLICI SRPSKOJ**

**GLAVA I
OSNOVNE ODREDBE**

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se proizvodnja naoružanja i vojne opreme kao djelatnost od strateškog interesa, uslovi za pribavljanje saglasnosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, obaveze proizvođača, druga pitanja od značaja za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, kao i nadzor nad primjenom ovog zakona.

Član 2.

Cilj ovog zakona je unapređenje i razvoj u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme, kao i kontrola privrednih društava koja posluju u namjenskoj industriji.

Član 3.

(1) Na postupak pribavljanja saglasnosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak.

(2) Gramatički izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog i ženskog roda podrazumijevaju oba pola.

**GLAVA II
PROIZVODNJA NAORUŽANJA I VOJNE OPREME**

Član 4.

Naoružanje i vojna oprema, u smislu ovog zakona, obuhvata oružana, ubojna i tehnička sredstva, kao i sredstva i sastavne dijelove namijenjene za opremanje, upotrebu, rukovanje, čuvanje, skladištenje, održavanje i nadzor oružanih, ubojnih i tehničkih sredstava, a koji su utvrđeni u Odluci o zajedničkoj listi oružja i vojne opreme.

Član 5.

(1) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i na proizvodnju „B“ materije koja se odnosi na eksplozive i pirotehničke materijale, koji su navedeni u Odluci o zajedničkoj listi oružja i vojne opreme.

(2) Eksplozivi su svako eksplozivno sredstvo koje uključuje eksplozive visokorazorne moći, niskoeksplozivna goriva, raketne motore i pojačivače, detonatore, upaljače, inicijalne kapsle i pripaljivače, inicijalna sredstva, uključujući i barut, upaljače za granate i sve druge tipove projektila, mina i bombi.

(3) Pirotehnički materijali su mješavina hemikalija koje, kad se zapale, reaguju egzotermički i proizvode svjetlost, toplotu, zvuk ili gas, a budući da im je vrijeme

sagorijevanja poznato, mogu se upotrijebiti i za usporavanje vatrenog lanca, pri čemu pogonska goriva i eksplozivi nisu pirotehnička sredstva.

Član 6.

(1) Proizvodnja naoružanja i vojne opreme je djelatnost od strateškog interesa za Republiku Srpsku (u daljem tekstu: Republika) koja obuhvata dizajniranje novih sredstava i sistema naoružanja i vojne opreme, razvoj prototipova, projektovanje i konstruisanje, maloserijsku i serijsku proizvodnju, istraživanje, modernizaciju i razvoj naoružanja i tehnologije za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, vojnu standardizaciju, verifikaciju, sistem obezbjeđenja kvaliteta, kontrolu kvaliteta, izradu dijelova i remont naoružanja i vojne opreme.

(2) Remont naoružanja i vojne opreme obuhvata planiranje, održavanje ispravnosti i oticanje neispravnosti, uključujući demilitarizaciju i utilizaciju, izradu, zamjenu i kompletiranje dijelova kroz srednji i generalni remont, reviziju i modifikaciju, kao i kvalitativni prijem remontovanih sredstava naoružanja i vojne opreme.

(3) Demilitarizacija, u smislu ovog zakona, je posao kojim se naoružanje i vojna oprema onesposobljava za svrhu za koju je bila izvorno namijenjena, radi daljeg njenog korišćenja u civilne svrhe ili potpunog uništenja, a obuhvata dekomponovanje naoružanja i vojne opreme, transport, skladištenje, prebrojavanje, postupke trajne deformacije i uništavanje naoružanja i vojne opreme i njenih komponenti.

(4) Utilizacija je radnja kojom se naoružanje i vojna oprema iz primarnog oblika delaboracijom i specijalnim tehnološkim postupkom prevodi u drugi oblik naoružanja i vojne opreme.

(5) Kapaciteti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme su objekti, laboratorije, posebno uređen prostor, specijalni alati i pribor, proizvodna, mjerna i druga oprema namijenjena za istraživanje, razvoj, ispitivanje, izradu, remont, čuvanje i skladištenje naoružanja i vojne opreme, a na koja se primjenjuju posebna pravila postupanja i raspolaganja u miru, vanrednoj situaciji, vanrednom ili ratnom stanju, odnosno stanju neposredne ratne opasnosti.

(6) Tehnička dokumentacija za proizvodnju naoružanja i vojne opreme su konstrukcionalna i tehnološka dokumentacija, dokumentacija za softver, konstrukcionalna dokumentacija za specijalne alate, tehnološke procedure i instrukcije, propisi o kvalitetu proizvoda, dokumentacija za ispitivanje naoružanja i vojne opreme, dokumentacija za upotrebu i održavanje sredstava, tehnički uslovi za modifikaciju, remontna dokumentacija, tablice gađanja, standardi, dokumentacija za kodifikaciju, metrologiju, te druga dokumentacija za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Član 7.

Ministarstvo privrede i preduzetništva (u daljem tekstu:), u primjeni ovog zakona, obavlja sljedeće poslove:

- 1) preduzima propisane radnje u postupku davanja saglasnosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme (u daljem tekstu: saglasnost),
- 2) priprema propise i strateške dokumente u oblasti namjenske industrije,
- 3) prati rad i sarađuje sa privrednim društvima u oblasti namjenske industrije,
- 4) obavlja nadzor nad radom privrednih društva u oblasti namjenske industrije, kao i druge poslove iz ove oblasti.

GLAVA III

PRAVA I OBAVEZE PROIZVOĐAČA NAORUŽANJA I VOJNE OPREME

Član 8.

(1) Proizvođač je akcionarsko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Republici koje je registrovano za obavljanje djelatnosti iz oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

(2) Ulog stranog pravnog ili fizičkog lica u osnovnom kapitalu proizvođača može biti najviše do 49% njegovog osnovnog kapitala.

(3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada) može donijeti odluku da procenat uloga stranog pravnog ili fizičkog lica u osnovnom kapitalu proizvođača bude viši od 49% osnovnog kapitala tog proizvođača.

(4) Proizvođač organizuje kapacitete za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u sistem koji predstavlja proizvodno-tehnološku cjelinu za obavljanje djelatnosti za koju je data saglasnost.

(5) Proizvođač donosi planove izgradnje, korišćenja, modernizacije i rekonstrukcije kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u skladu sa potrebama tržišta i planovima razvoja i opremanja vojnih i policijskih snaga.

Član 9.

(1) Proizvođač obavlja djelatnost proizvodnje naoružanja i vojne opreme u skladu sa tehničkom dokumentacijom za proizvodnju određenog naoružanja i vojne opreme i standardima koji se primjenjuju u proizvodnji naoružanja i vojne opreme.

(2) Naoružanje i vojna oprema za potrebe izvoza može se proizvoditi prema tehničkoj dokumentaciji stranog kupca, kao i tehničkoj dokumentaciji i standardima usaglašenim sa stranim kupcem.

(3) Proizvođač nanosi oznake na naoružanje i vojnu opremu u skladu sa posebnim propisima kojima se uređuje označavanje naoružanja i vojne opreme.

Član 10.

(1) Proizvođač je dužan da na odgovarajući i pouzdan način obezbijedi čuvanje naoružanja i vojne opreme sa pratećom tehničkom dokumentacijom, kao i da preduzme mјere na sprečavanju njihovog nestanka, oštećenja ili neovlašćenog korišćenja.

(2) Dužnosti iz stava 1. ovog člana odnose se i na kooperanta, a za njegovo postupanje odgovoran je i proizvođač.

(3) U slučaju nestanka, oštećenja ili neovlašćenog korišćenja naoružanja i vojne opreme, proizvođač i kooperant u obavezi su da bez odgađanja o tome obavijeste ministarstvo nadležno za poslove unutrašnjih poslova i Ministarstvo.

Član 11.

Proizvođač je dužan propisati i sprovoditi kompletan sistem obezbjeđenja kvaliteta proizvodnje naoružanja i vojne opreme iz okvira proizvodnog programa.

Član 12.

(1) Proizvođač je dužan da obezbijedi zaštitu i bezbjednost sljedećih resursa, i to:

- 1) zaposlenih,
- 2) kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme,
- 3) poslovnih podataka, tehnoloških informacija i tehničke dokumentacije,
- 4) prometa, finansijskih transakcija i skladištenja,
- 5) istraživanja i razvoja naoružanja i vojne opreme,
- 6) poslovnih odnosa prema inostranstvu.

(2) Zaštitu i bezbjednost resursa iz stava 1. ovog člana proizvođač obezbjeđuje planiranjem, organizovanjem i sprovođenjem svih neophodnih aktivnosti koje obavezno obuhvataju izradu sljedećih dokumenata:

- 1) uputstava za sprovođenje propisanih mjera fizičko-tehničke zaštite i osiguranja zaposlenih, kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, kao i bezbjednosti i zaštite prometa i skladištenja naoružanja i vojne opreme,
 - 2) akata iz oblasti zaštite na radu, zaštite životne sredine, zaštite od požara i protiveksplozivne zaštite,
 - 3) planova organizovanja i sprovođenja mjera i postupaka osiguranja i zaštite tajnih podataka,
 - 4) uputstava o vođenju evidencije o ugovorima sa kooperantima i kupcima u zemlji i inostranstvu,
 - 5) elaborata o bezbjednom skladištenju „B“ materije i kontrole njenog potpunog utroška,
 - 6) uputstava o zaštiti poslovnih, finansijskih i drugih informacija u vezi sa proizvodnjom naoružanja i vojne opreme.
- (3) Tajnim podacima u vezi sa proizvodnjom naoružanja i vojne opreme smatraju se:
- 1) planovi proizvodnje naoružanja i vojne opreme i njihova realizacija,
 - 2) tehnička dokumentacija i tehnološki postupak proizvodnje naoružanja i vojne opreme,
 - 3) kapaciteti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme,
 - 4) programi istraživanja i razvoja naoružanja i vojne opreme,
 - 5) uvoz i izvoz naoružanja i vojne opreme.
- (4) Proizvođač i kooperant dužni su da čuvaju tajne podatke iz stava 3. ovog člana u skladu sa planom zaštite tajnih podataka.

Član 13.

(1) Proizvođač može na osnovu zaključenog ugovora o kooperaciji prenijeti dio svojih prava i obaveza za proizvodnju naoružanja i vojne opreme na kooperante.

(2) Kooperant proizvođača je pravno lice sa sjedištem u Republici koje, na osnovu ugovora o kooperaciji, za potrebe proizvođača vrši djelatnost proizvodnje podsklopova i dijelova naoružanja, odnosno vrši usluge u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme, koje po svom obimu i složenosti ne zahtijevaju pribavljanje saglasnosti.

(3) Ugovor o kooperaciji sadrži odredbe o zaštiti tajnosti podataka, ako se proizvodnja naoružanja i vojne opreme vrši za potrebe vojnih i policijskih snaga.

(4) Za vrijeme trajanja ugovora o kooperaciji, proizvođač je dužan da kontroliše kooperanta u izvršenju prenesenih obaveza u proizvodnji naoružanja i vojne opreme.

(5) Ministarstvo ima pravo da vrši nadzor nad radom kooperanta u vezi sa obavezama koje je proizvođač prenio na njega.

(6) Izuzetno od stava 2. ovog člana, kooperant proizvođača može biti i pravno lice sa sjedištem van teritorije Republike, ako proizvođač ne može angažovati odgovarajućeg kooperanta u Republici.

Član 14.

Proizvođač je dužan da vodi i trajno čuva evidenciju proizvedenog naoružanja i vojne opreme koja sadrži podatke o vrsti, količini, serijskim brojevima, oznakama serija, kupcima i datumima isporuka, kao i drugim podacima neophodnim za jednoznačnu identifikaciju.

GLAVA IV POSTUPAK DAVANJA I UKIDANJA SAGLASNOSTI ZA PROIZVODNJU NAORUŽANJA I VOJNE OPREME

Član 15.

(1) Proizvodnju naoružanja i vojne opreme može obavljati proizvođač koji posjeduje:

1) rješenje o davanju saglasnosti, koje donosi Vlada,

2) rješenje o upisu u Registar proizvođača naoružanja i vojne opreme (u daljem tekstu: Registar proizvođača), koje donosi ministar privrede i preduzetništva (u daljem tekstu: ministar),

3) dozvolu za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, koja se pribavlja u skladu sa posebnim propisima.

(2) Vlada daje saglasnost poslije registracije proizvođača kod nadležnog registarskog suda.

Član 16.

Za pribavljanje rješenja o davanju saglasnosti proizvođač je dužan da ispunjava sljedeće uslove:

1) da je registrovan kod nadležnog registarskog suda,

2) da ispunjava strukturu vlasništva iz člana 8. st. 2. i 3. ovog zakona,

3) da ima odgovarajuće kadrove i kapacitete za proizvodnju naoružanja i vojne opreme iz člana 6. stav 5. ovog zakona,

4) da vlasnik proizvođača nije pravosnažno osuđen za krivično djelo protiv ustavnog uređenja i bezbjednosti Republike ili krivično djelo terorizma ili krivično djelo udruživanja radi vršenja krivičnih djela ili da nije izrečena druga mjera ograničenja ili pravosnažna krivična kazna za nezakonito postupanje u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

Član 17.

(1) Proizvođač putem Ministarstva podnosi Vladi zahtjev za saglasnost, uz koji dostavlja dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 16. ovog zakona.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, za proizvođača koji je otpočeo sa proizvodnjom naoružanja i vojne opreme prije stupanja na snagu ovog zakona, ministar po službenoj dužnosti donosi rješenje o upisu proizvođača u Registar proizvođača.

(3) U slučaju iz stava 2. ovog člana, ne pribavljaju se dokazi o ispunjenosti uslova iz člana 16. ovog zakona.

(4) Ministar donosi pravilnik kojim se propisuju sadržaj zahtjeva za davanje saglasnosti, dokumenti kojima se potvrđuje ispunjenost uslova za pribavljanje saglasnosti, kao i ostale radnje u postupku pribavljanja saglasnosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Član 18.

(1) Nakon podnošenja zahtjeva Ministarstvo utvrđuje da li je zahtjev podnijelo ovlašćeno lice, da li zahtjev sadrži sve propisane elemente, kao i da li su uz zahtjev priloženi svi propisani dokazi.

(2) Ministarstvo razmatra dostavljene dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 16. ovog zakona, a u vezi sa njima može zatražiti i mišljenje drugih organa.

(3) Ukoliko je zahtjev nerazumljiv ili nepotpun, Ministarstvo poziva podnosioca zahtjeva da u ostavljenom roku dostavi potrebne dokumente ili podatke.

(4) Ako se u ostavljenom roku ne otklone nedostaci, takav zahtjev se zaključkom odbacuje kao neuredan.

(5) Ako se utvrdi da su ispunjeni uslovi iz člana 16. ovog zakona, Ministarstvo dostavlja Vladi na razmatranje prijedlog rješenja o davanju saglasnosti.

(6) Rješenje iz stava 5. ovog člana obavezno sadrži vrstu i poslove iz oblasti naoružanja i vojne opreme za koje se daje saglasnost.

(7) Saglasnost za proizvodnju nije vremenski ograničena i vrijedi dok proizvođač ispunjava uslove za proizvodnju naoružanja i vojne opreme utvrđene ovim zakonom ili do prestanka obavljanja djelatnosti u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

(8) Ako se utvrdi da nisu ispunjeni uslovi iz člana 16. ovog zakona, ministar donosi rješenje kojim se odbija zahtjev za davanje saglasnosti.

(9) Protiv akata iz st. 4, 5. i 8. ovog člana nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

Član 19.

(1) Nakon donošenja rješenja o davanju saglasnosti, kao i u slučaju iz člana 17. stav 2. ovog zakona, ministar po službenoj dužnosti donosi rješenje o upisu proizvođača u Registar proizvođača.

(2) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuju sadržaj i način vođenja Registra proizvođača.

Član 20.

(1) Kada Vlada donese rješenje o davanju saglasnosti, proizvođač je dužan da pribavi dozvolu, u skladu sa posebnim propisima, o proizvodnji naoružanja i vojne opreme.

(2) Nakon pribavljanja dozvole iz stava 1. ovog člana, proizvođač može otpočeti sa poslovanjem u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

Član 21.

(1) U toku proizvodnje naoružanja i vojne opreme proizvođač je dužan da pribavi saglasnost Vlade prije donošenja poslovne odluke u sljedećim slučajevima:

1) promjene ili dopune poslova iz oblasti naoružanja i vojne opreme za koju je data saglasnost,

2) promjene oblika organizovanja,

3) statusne promjene,

4) prestanka obavljanja djelatnosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

(2) Za slučajeve iz stava 1. ovog člana sprovodi se postupak davanja saglasnosti i upisa u Registar proizvođača u skladu sa odredbama ovog zakona i na osnovu njega donesenih podzakonskih akata.

(3) U slučaju promjene poslovnog imena i sjedišta proizvođač je dužan da, najkasnije u roku od 15 dana od dana donošenja sudskog rješenja, o promjeni obavijesti Ministarstvo radi upisa novih podataka u Registar proizvođača.

Član 22.

(1) Vlada ukida datu saglasnost u slučajevima:

1) ako se naknadno utvrди da je proizvođač dostavio netačne podatke ili lažne isprave u postupku pribavljanja saglasnosti,

2) ako se proizvođaču izrekne zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti,

3) ako proizvođač ne dopusti sprovođenje nadzora,

4) ako proizvođač prestane da ispunjava uslove za obavljanje proizvodnje naoružanja i vojne opreme,

5) ako proizvođač prestane sa obavljanjem djelatnosti u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme,

6) ako proizvođaču ili njegovom vlasniku bude izrečena pravosnažna presuda za krivično djelo protiv ustavnog uređenja i bezbjednosti Republike, krivično djelo terorizma ili krivično djelo udruživanja radi vršenja krivičnih djela, kao i pravosnažna krivična presuda ili druga mjera ograničenja za nezakonito postupanje u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

(2) Na osnovu ukidanja saglasnosti iz stava 1. ovog člana, ministar donosi rješenje o brisanju proizvođača, koje se upisuje u Registar proizvođača.

GLAVA V NADZOR

Član 23.

(1) Ministarstvo vrši nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega.

(2) U toku nadzora provjerava se da li proizvođač i kooperant ispunjavaju obaveze koje se odnose na kadrove i kapacitete za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i kadrovsku sposobljenost zaposlenih, sprovođenje aktivnosti za obezbjeđenje kvaliteta proizvodnje naoružanja i vojne opreme, zaštite i bezbjednosti i druge uslove i zahtjeve iz ovog zakona.

(3) Subjekt nadzora obavezan je da službeniku Ministarstva dozvoli i omogući nesmetano vršenje nadzora, da daje obavještenja i stavlja na uvid dokumente, odnosno podatke koji su potrebni za vršenje nadzora i obezbijedi uslove neophodne za nesmetan rad i utvrđivanje činjeničnog stanja.

Član 24.

(1) U vršenju nadzora Ministarstvo preduzima sljedeće radnje:

1) predlaže preventivne mjere s ciljem sprečavanja povrede zakona i drugih propisa,

2) pregleda kapacitete za proizvodnju naoružanja i vojne opreme,

3) pregleda opšte i pojedinačne akte, evidencije, poslovnu i drugu dokumentaciju koja je od značaja za vršenje nadzora,

4) utvrđuje identitet lica, kao i druge činjenice i okolnosti koje su od interesa za vršenje nadzora,

5) uzima u postupak podneske građana, privrednih subjekata, institucija i drugih pravnih lica, kao i da o svom postupanju obavještava podnosioca podneska,

6) uzima izjave od odgovornih i drugih lica u postupku nadzora,

7) sačini zapisnik o rezultatima nadzora,

8) donese rješenje nakon izvršenog nadzora,

9) preduzima i druge radnje i mjere za koje je ovlašćen ovim zakonom.

(2) Ako se prilikom vršenja nadzora utvrdi da su prekršene odredbe ovog zakona ili propisa donesenih na osnovu njega, Ministarstvo ima ovlašćenje da:

1) naredi preduzimanje odgovarajućih mjer i radnji radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ili nedostataka u roku koji odredi,

2) naredi da se dostavi potrebna dokumentacija i podaci u roku koji odredi,

3) naredi prinudno otvaranje objekta radi vršenja nadzora,

4) naredi zabranu obavljanja djelatnosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme,

5) podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka,

6) podnese izvještaj nadležnom organu za učinjeno krivično djelo,

7) preduzme druge mјere i radnje za koje su ovim zakonom i drugim propisom ovlašćeni.

(3) Ministar donosi pravilnik kojim se uređuju postupak i način vršenja nadzora u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

GLAVA VI

KAZNENE ODREDBE

Član 25.

(1) Novčanom kaznom od 15.000 KM do 75.000 KM kazniće se za prekršaj privredno društvo, ako:

1) dostavi lažne dokaze o ispunjenosti uslova za pribavljanje saglasnosti (član 17. stav 1),

2) otpočne sa poslovanjem u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme bez dozvole za proizvodnju naoružanja i vojne opreme (član 20. stav 2),

3) ne dozvoli ili ne omogući vršenje nadzora ili ne pruži obavještenja i ne stavi na uvid isprave, odnosno podatke koji su potrebni za vršenje nadzora, ili ne obezbijedi uslove neophodne za nesmetan rad i utvrđivanje činjeničnog stanja (član 23. stav 3).

(2) Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u privrednom društvu, novčanom kaznom od 2.000 KM do 10.000 KM.

Član 26.

(1) Novčanom kaznom od 4.000 KM do 20.000 KM kazniće se za prekršaj privredno društvo, ako:

1) ne čuva naoružanje i vojnu opremu sa pratećom tehničkom dokumentacijom (član 10. stav 1),

2) ne obavijesti ministarstvo nadležno za poslove unutrašnjih poslova i Ministarstvo u slučaju nestanka, oštećenja ili neovlašćenog korišćenja naoružanja i vojne opreme (član 10. stav 3),

3) ne izradi jedan ili više dokumenata kojima se obezbjeđuje zaštita i bezbjednost resursa (član 12. stav 2),

4) ne čuva tajne podatke u vezi sa proizvodnjom naoružanja i vojne opreme (član 12. stav 4),

5) ne kontroliše kooperanta za vrijeme trajanja ugovora o kooperaciji (član 13. stav 4),

6) ne vodi ili ne čuva trajno evidenciju proizvedenog naoružanja i vojne opreme (član 14.),

7) bez saglasnosti Vlade donese poslovnu odluku u slučajevima promjene ili dopune poslova iz oblasti naoružanja i vojne opreme za koju je data saglasnost, promjene oblika organizovanja, statusne promjene i prestanka obavljanja djelatnosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme (član 21. stav 1),

8) ne obavijesti Ministarstvo u roku od 15 dana od dana donošenja sudskog rješenja o promjeni poslovnog imena i sjedišta (član 21. stav 3).

(2) Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se za prekršaj i odgovorno lice u privrednom društvu, novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM.

GLAVA VII PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 27.

Ministar će u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće podzakonske akte:

1) Pravilnik o postupku pribavljanja saglasnosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme (član 17. stav 4),

2) Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja Registra proizvođača naoružanja i vojne opreme (član 19. stav 2),

3) Pravilnik o postupku nadzora nad proizvodnjom naoružanja i vojne opreme (član 24. stav 3).

Član 28.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:

Datum:

**PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE**

Nenad Stevandić

OBRAZLOŽENJE

NACRTA ZAKONA O PROIZVODNJI NAORUŽANJA I VOJNE OPREME U REPUBLICI SRPSKOJ

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. t. 6. i 8. Ustava Republike Srpske, prema kojima, između ostalog, Republika Srpska uređuje i obezbeđuje svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, osnovne ciljeve i pravce privrednog razvoja, te politiku i mjere za usmjeravanje razvoja, kao i u članu 70. Ustava Republike Srpske, kojim je, između ostalog, utvrđeno da Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone, druge propise i opšte akte.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA NORMATIVNOPRAVNE TEHNIKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, broj: 22.03-020-1731/23 od 7. jula 2023. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII na član 68. t. 6. 7. i 8. Ustava, prema kojima Republika, između ostalog, uređuje i obezbeđuje svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, pravni položaj preduzeća i drugih organizacija, osnovne ciljeve i pravce privrednog razvoja, te politiku i mjere za usmjeravanje razvoja. Takođe, prema članu 70. tačka 2. Ustava, Narodna skupština donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Ovim zakonom uređuju se proizvodnja naoružanja i vojne opreme kao djelatnosti od strateškog interesa za Republiku, prava i obaveze proizvodača i uslovi za pribavljanje saglasnosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, kao i obezbeđivanje uslova za bavljenje ovom djelatnošću. Detaljno je propisan i nadzor Ministarstva privrede i preduzetništva nad primjenom Zakona.

Osim naoružanja i vojne opreme koju prvenstveno obuhvataju oružana, ubojna kao i tehnička sredstva namijenjena za opremanje, upotrebu, rukovanje, čuvanje, skladištenje, održavanje i nadzor oružanih, ubojnih i tehničkih sredstava, odredbe ovog zakona primjenjuju se i na „B“ materije koje se odnose na eksplozive i pirotehničke materijale, koji su navedeni u Zajedničkoj listi oružja i vojne opreme.

S obzirom na specifičnost proizvodnje, osim ispunjavanja uslova za dobijanje saglasnosti, Zakon detaljno propisuje oblik organizovanja, uslove za proizvodnju, način proizvodnje, čuvanje, zaštitu i bezbjednost resursa kao što su zaposleni, kapaciteti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, poslovni podaci, promet, skladištenje, istraživanje i razvoj i poslovni odnosi prema inostranstvu u oblasti naoružanja i vojne opreme.

Takođe, propisan je i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega, a detaljno su navedene radnje nadzora, kao i obaveza donošenja posebnog pravilnika kojim se uređuju postupak i način vršenja nadzora.

U skladu sa Smjernicama za konsultacije u izradi propisa i drugih opštih akata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/22), obrađivač je ovaj zakon objavio na internet stranici Ministarstva privrede i preduzetništva, pribavio mišljenja odgovarajućih ministarstava, Republičke uprave za inspekcijske poslove i Privredne komore Republike Srpske, te izvršio konsultacije sa drugim relevantnim subjektima iz ove oblasti.

Ovaj sekretarijat je uputio određene sugestije koje su se odnosile na usklađivanje pojedinih odredaba sa pravnim sistemom, preciziranje formulacija, kao i na usklađivanje Zakona sa Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14), što je obrađivač u cijelosti prihvatio i ugradio u tekst Nacrt.

Budući da je Republički sekretarijat za zakonodavstvo utvrdio da je ovaj nacrt usklađen sa Ustavom, pravnim sistemom Republike i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenja smo da se Nacrt zakona o proizvodnji naoružanja i vojne opreme u Republici Srpskoj može uputiti dalje na razmatranje.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju broj: 17.03-020-1845/23 od 10. jula 2023. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize Nacrta zakona o proizvodnji naoružanja i vojne opreme u Republici Srpskoj, nisu ustanovljeni obavezujući sekundarni izvori prava koji regulišu oblast proizvodnje naoružanja i vojne opreme. Zbog toga u Izjavi o usklađenosti стоји ocjena „Neprimjenjivo“.

Napominje se da postoje sekundarni izvori prava Evropske unije koji uređuju promet i listu naoružanja i vojne opreme. Međutim, pomenuti izvori prava su predmet preuzimanja u okviru drugih propisa u BiH.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Planom rada Ministarstva privrede i preduzetništva za 2023. godinu predviđena je izrada Zakona o proizvodnji i transportu naoružanja i vojne opreme u Republici Srpskoj.

Za izradu ovog zakona formirana je radna grupa koju su činili predstavnici Ministarstva privrede i preduzetništva, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva trgovine i turizma i Republičke direkcije za promet naoružanja i vojne opreme.

Članovi radne grupe iz Ministarstva unutrašnjih poslova zatražili su da se materija koja se tiče transporta naoružanja i vojne opreme izostavi iz Nacrta zakona, s obzirom na to da je ona već uređena relevantnim zakonom i podzakonskim aktima, u skladu sa kojima se primjenjuje u praksi. Iz tog razloga izmijenjen je naziv zakona, koji sada glasi Zakon o proizvodnji naoružanja i vojne opreme u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: Zakon).

Osnovni razlozi za donošenje zakona u ovoj oblasti su stvaranje prepostavki za unapređenje oblasti proizvodnje i prometa naoružanja i vojne opreme, potpunije definisanje pojmove koji pripadaju kategoriji naoružanja i vojne opreme, tačno propisivanje uslova za pribavljanje saglasnosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, kao i razrada pitanja nadzora u proizvodnji naoružanja i vojne opreme.

Takođe, jasno se propisuju prava i obaveze proizvođača naoružanja i vojne opreme, mjere bezbjednosti i zaštite u proizvodnji naoružanja i vojne opreme, usaglašenost sa standardima i tehničkim propisima.

Razradom pitanja nadzora obezbjeđuje se širi obim ovlašćenja nadležnih organa u kontroli rada privrednih društava, a što doprinosi uspostavljanju stabilnog kontrolnog mehanizma privrednih društava u proizvodnji naoružanja i vojne opreme u Republici Srpskoj.

Slijedom iznesenog, ovim zakonom uspostavlja se sveobuhvatan i kvalitetan pravni okvir za unapređenje i razvoj u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme u Republici Srpskoj.

V OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Čl. 1. i 2. definiše se predmet i cilj uređenja Zakona.

Član 3. propisuje da se na postupak pribavljanja saglasnosti za proizvodnju naoružanja i vojne opreme primjenjuju odredbe zakona kojima se uređuje opšti upravni postupak.

Član 4. propisuje značenje pojma naoružanje i vojna oprema.

Članom 5. propisano je da se odredbe Zakona primjenjuju i na proizvodnju „B“ materije, koja se odnosi na eksplozive i pirotehničke materijale, kao i značenje ovih pojmljiva.

Član 6. propisuje da je proizvodnja naoružanja i vojne opreme djelatnost od strateškog interesa, poslove koje obuhvata, kao i značenje pojmljiva remont naoružanja i vojne opreme, demilitarizacija, utilizacija, kapacitet za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i tehnička dokumentacija za proizvodnju naoružanja i vojne opreme.

Član 7. propisuje djelokrug poslova koje obavlja Ministarstvo privrede i preduzetništva.

Članom 8. utvrđuje se definicija proizvodača i obraduje pitanje stranih ulaganja u oblast proizvodnje naoružanja i vojne opreme. Strano ulaganje u proizvodnju naoružanja i vojne opreme obuhvata novčana ulaganja koja vrši strani ulagač osnivanjem privrednog društva ili kupovinom kapitala proizvodača naoružanja i vojne opreme. Ovim članom, a u skladu sa Zakonom o stranim ulaganjima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 21/18), propisuje se da ulog stranog pravnog ili fizičkog lica u osnovnom kapitalu proizvodača može biti najviše do 49% njegovog osnovnog kapitala, osim u izuzetnim slučajevima kada Vlada Republike Srpske donese odluku da ovaj procenat može da bude viši.

Pored toga, ovim članom naglašava se obaveza proizvodača da organizuje kapacitete za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u sistem koji predstavlja proizvodno-tehnološku cjelinu za obavljanje djelatnosti za koju je data saglasnost i da se planovi izgradnje, korišćenja, modernizacije i rekonstrukcije kapaciteta za proizvodnju naoružanja i vojne opreme zasnivaju na bazi potreba tržišta i planovima razvoja i opremanja vojnih i policijskih snaga.

Član 9. propisuje da proizvodač obavlja djelatnost proizvodnje naoružanja i vojne opreme u skladu sa tehničkom dokumentacijom i standardima koji se primjenjuju u proizvodnji naoružanja i vojne opreme, kao i da se naoružanje i vojna oprema za potrebe izvoza mogu proizvoditi prema tehničkoj dokumentaciji stranog kupca, odnosno tehničkoj dokumentaciji koja je usaglašena sa stranim kupcem. Osim toga, ovim članom upućuje se i na posebne propise kojima je uredeno pitanje označavanja naoružanja i vojne opreme.

Član 10. propisuje obavezu proizvodača i kooperanta da čuvaju naoružanje i vojnu opremu sa pratećom tehničkom dokumentacijom i da u slučaju njihovog nestanka, oštećenja ili neovlašćenog korišćenja imaju obavezu da odmah obavijeste ministarstvo nadležno za poslove unutrašnjih poslova i Ministarstvo.

Član 11. propisuje obavezu proizvodača da propiše i sproveđe sistem obezbjedenja kvaliteta proizvodnje naoružanja i vojne opreme iz okvira proizvodnog programa.

Član 12. propisuje obavezu proizvodača da obezbjedi zaštitu i bezbjednost resursa, putem planiranja, organizovanja i sprovodenja svih neophodnih aktivnosti, koje obavezno obuhvataju izradu relevantnih dokumenata koji se odnose na sprovođenje mjera fizičko-tehničke zaštite i osiguranja zaposlenih, bezbjednosti, zaštite na radu, zaštite životne sredine, protivpožarnu i protiveksplozivnu zaštitu, osiguranja i zaštite tajnih podataka, zaštite poslovnih, finansijskih i drugih informacija, te propisuje koji podaci se smatraju tajnim.

Član 13. propisuje značenje pojma kooperant, reguliše odnos proizvodača naoružanja i vojne opreme i kooperanta, obavezu proizvodača da kontroliše kooperanta u izvršenju prenesenih obaveza, kao i pravo Ministarstva da vrši nadzor nad radom kooperanta.

Član 14. propisuje obavezu proizvodača da vodi i trajno čuva evidenciju proizvedenog naoružanja i vojne opreme i šta čini sadržaj ove evidencije.

Član 15. propisuje da djelatnost proizvodnje naoružanja i vojne opreme može obavljati registrovano akcionarsko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću, uz uslov da posjeduje rješenje Vlade Republike Srpske o davanju saglasnosti, rješenje Ministarstva o upisu u Registar proizvođača naoružanja i vojne opreme (u daljem tekstu: Registar proizvođača) i dozvolu za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, koja se pribavlja u skladu sa posebnim propisima. Ovim članom, a s ciljem ujednačavanja postupanja registarskih sudova, naglašava se da se saglasnost za proizvodnju naoružanja i vojne opreme izdaje nakon upisa proizvođača u sudske registre.

Član 16. propisuje da je za pribavljanje saglasnosti Vlade proizvođač dužan da ispunjava sljedeće uslove: da je registrovano akcionarsko društvo ili društvo sa ograničenom odgovornošću sa sjedištem u Republici Srpskoj i djelatnošću iz oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme, da ima odgovarajuće kapacitete za proizvodnju naoružanja i vojne opreme i kadrovska sposobljenost zaposlenih, da vlasnik proizvođača nije pravosnažno osuđen za krivično djelo protiv ustavnog uređenja i bezbjednosti Republike Srpske ili krivično djelo terorizma ili krivično djelo udruživanja radi vršenja krivičnih djela ili da nije izrečena druga mjera ograničenja ili pravosnažna krivična kazna za nezakonito postupanje u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

Član 17. propisuje obavezu proizvođača naoružanja i vojne opreme da uz zahtjev za saglasnost dostavlja dokaze o ispunjenosti uslova, izuzev proizvođača koji je otpočeo proizvodnju naoružanja i vojne opreme prije stupanja na snagu Zakona. Za tog proizvođača Ministarstvo privrede i preduzetništva po službenoj dužnosti donosi rješenje o upisu u Registar proizvođača.

U istom članu je propisano da Ministar donosi pravilnik koji propisuje sadržaj zahtjeva za davanje saglasnosti, dokumente kojima se potvrđuje ispunjenost uslova za pribavljanje saglasnosti, kao i druge radnje u postupku pribavljanja saglasnosti.

Član 18. propisuje da Ministarstvo razmatra dokaze o ispunjenosti uslova i u slučaju ispunjenosti uslova dostavlja Vladi na razmatranje prijedlog rješenja o davanju saglasnosti. U postupku razmatranja ispunjenosti uslova, Ministarstvo može zatražiti mišljenje drugih organa.

Član 19. propisuje da nakon donošenja rješenja o davanju saglasnosti, Ministarstvo donosi rješenje o upisu u Registar proizvođača. Istim članom je propisano da ministar donosi pravilnik kojim se uređuje sadržaj i način vođenja Registra proizvođača.

Član 20. propisuje obavezu proizvođača da nakon donošenja rješenja o davanju saglasnosti Vlade, a prije početka poslovanja, pribavi dozvolu za proizvodnju naoružanja i vojne opreme u skladu sa posebnim propisima.

Član 21. propisuje da je proizvođač naoružanja i vojne opreme prethodno dužan da pribavi saglasnost Vlade ukoliko dođe do promjene ili dopune djelatnosti iz oblasti naoružanja i vojne opreme koju proizvodi, promjene oblika organizovanja, statusne promjene ili prestanka obavljanja djelatnosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

Istim članom je propisano da se nakon postupka davanja saglasnosti, promjena djelatnosti upisuje u Registar proizvođača. U slučaju promjene poslovnog imena i sjedišta, proizvođač je dužan obavijestiti Ministarstvo radi upisa promjena u Registar proizvođača.

Član 22. propisuje razloge u kojim slučajevima Vlada ukida datu saglasnost i da u tim slučajevima Ministarstvo donosi rješenje o brisanju proizvođača, koje se upisuje u Registar proizvođača.

Čl. 23. i 24. regulišu se poslovi nadzora nad sprovođenjem odredaba Zakona i propisa donesenih na osnovu njega, u smislu obaveze subjekta nadzora da dozvoli nesmetan nadzor Ministarstvu. U istim članovima bliže su propisana ovlašćenja i radnje prilikom vršenja nadzora, kao i ovlašćenja Ministarstva ukoliko se utvrdi da su prekršene odredbe ovog

zakona ili propisa. Isto tako, propisuje se da pravilnik kojim se uređuje postupak i način vršenja nadzora u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme donosi ministar.

Čl. 25. i 26. propisane su radnje koje se kvalifikuju kao prekršaji, te za njih predviđene novčane sankcije, čije su visine u skladu sa Zakonom o prekršajima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 63/14, 110/16 i 100/17).

Čl. 27. i 28. uređuje se rok za donošenje podzakonskih akata potrebnih za sprovođenje ovog zakona i stupanje na snagu ovog zakona.

VI PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA NA UVOĐENJU NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE

Ministarstvo privrede i preduzetništva, kao obrađivač Nacrta zakona o proizvodnji naoružanja i vojne opreme u Republici Srpskoj sproveo je sljedeće metodološke korake procjene uticaja propisa u postupku izrade Nacrta ovog zakona popunjavanjem Obrasca 1. procjene uticaja nacrta/prijedloga zakona:

Imajući u vidu da se radi o specifičnoj privrednoj djelatnosti, utvrđeno je da postoji potreba da se doneše zakon kojim bi se precizirali uslovi koje trebaju ispunjavati privredna društva koja se bave proizvodnjom naoružanja i vojne opreme u Republici Srpskoj da bi dobili saglasnost Vlade Republike Srpske. Nacrt zakona, takođe, razrađuje proceduru za davanje saglasnosti Vlade Republike Srpske u slučajevima statusne promjene, promjene oblika organizovanja, promjene djelatnosti, prestanka djelatnosti i procedure za ukidanje ove saglasnosti, kao i nadzor nad radom privrednih društava koja se bave ovom djelatnošću.

Cilj donošenja zakona je unapređenje i razvoj u oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme u Republici Srpskoj, a kao posebni ciljevi ističu se uspostavljanje stabilnog kontrolnog mehanizma privrednih društava u proizvodnji naoružanja i vojne opreme, zaštita i bezbjednost resursa vezanih za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, kao i obezbjeđenje kvaliteta proizvodnje naoružanja i vojne opreme.

U vezi sa uticajem na javne budžete, utvrđeno je da Nacrt zakona neće imati direktnog uticaja na iste.

Kada je u pitanju uticaj na poslovanje, Nacrt zakona će pozitivno uticati na unapređenje i razvoj namjenske industrije u Republici Srpskoj.

Nacrtom zakona su propisane sljedeće formalnosti, i to: Rješenje o davanju saglasnosti za obavljanje djelatnosti proizvodnje naoružanja i vojne opreme koje donosi Vlada Republike Srpske, Rješenje o upisu u Registar proizvođača naoružanja i vojne opreme koje izdaje Ministarstvo privrede i preduzetništva po službenoj dužnosti sa ciljem vođenja evidencije o ovim proizvođačima i Rješenje o brisanju iz Registra proizvođača naoružanja i vojne opreme.

U pogledu socijalnih uticaja, stvoreni su preduslovi koji će pozitivno uticati na povećanje zaposlenosti i otvaranje novih radnih mjesta. Takođe, predviđena je obaveza proizvođača da obezbijedi zaštitu i bezbjednost zaposlenih.

U vezi sa uticajem na životnu sredinu, Nacrtom zakona je utvrđena obaveza za privredna društva iz namjenske industrije da obavezno izrade sprovedbene akte iz oblasti zaštite na radu, zaštite životne sredine, zaštite od požara i protiveksplozivne zaštite.

Kada je u pitanju praćenje sprovođenja propisa, putem nadzora koje će sprovoditi Ministarstvo privrede i preduzetništva dobiće se ključni pokazatelji primjene zakona. U toku nadzora provjeravaće se da li proizvođač i kooperant ispunjavaju obaveze koje se odnose na kapacitete za proizvodnju naoružanja i vojne opreme, kadrovska osposobljenost zaposlenih, te način obezbjeđenja kvaliteta proizvodnje naoružanja i vojne opreme, zaštite i bezbjednosti, kao i drugih zahtjeva propisanih Nacrtom zakona.

Ministarstvo privrede i preduzetništva je, prilikom primjene skraćenog procesa procjene uticaja propisa, postupilo u skladu sa metodologijom propisanom u t. VI i VIII Odluke o procjeni uticaja propisa.

VII UČEŠĆE JAVNOSTI I KONSULTACIJE U IZRADI ZAKONA

U skladu sa Smjernicama za konsultacije u izradi propisa i drugih opštih akata („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 86/22), Prednacrt zakona je objavljen na internet stranici Ministarstva privrede i preduzetništva da bi se učinio dostupnim široj javnosti radi davanja eventualnih primjedaba i komentara. Na Prednacrt zakona nije bilo primjedaba i komentara.

Pored toga, na tekst Nacrta zakona pribavljena su mišljenja Ministarstva finansija, Ministarstva pravde, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva trgovine i turizma, Republičke direkcije za promet naoružanja i vojne opreme, Republičke uprave za inspekcijske poslove, Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju i Privredne komore Republike Srpske.

Ministarstvo je prilikom izrade konačnog teksta ovog zakona uzelo u obzir sve iznesene prijedloge i dostavljena mišljenja, a prihvaćeni su komentari i sugestije za koje je procijenjeno da su opravdani i konstruktivni, te da doprinose ostvarenju cilja ovog zakona.

VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST DONOŠENJA ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva iz budžeta Republike Srpske.

Donošenjem ovog zakona stvaraju se prepostavke za unapređenje i razvoj oblasti proizvodnje naoružanja i vojne opreme u Republici Srpskoj.